

Sygn. akt **IC 1692/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **16 kwietnia 2021 roku**

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor Sądowy Michał Maj

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu **16 kwietnia 2021 roku** w W.

sprawy z powództwa (...) W.

przeciwko **Towarzystwu (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego **Towarzystwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.** na rzecz powoda (...) W. kwotę **11.372,29 zł (jedenaście tysięcy trzysta siedemdziesiąt dwa złote 29/100)** z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- od kwoty **2.042,10 zł (dwa tysiące czterdzieści dwa złote 10/100)** od dnia **14 sierpnia 2017 roku** do dnia zapłaty,

- od kwoty **7.767,86 zł (siedem tysięcy siedemset sześćdziesiąt siedem złotych 86/100)** od dnia **18 sierpnia 2017 roku** do dnia zapłaty,

- od kwoty **1.562,33 zł (tysiąc pięćset sześćdziesiąt dwa złote 33/100)** od dnia **1 września 2017 roku** do dnia zapłaty,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. stosunkowo rozlicza koszty procesu, stwierdzając, że powód (...) W. wygrał sprawę w **84%**, a pozwany **Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W.** wygrał sprawę w **16%**, a szczegółowe wyliczenie kosztów procesu pozostawia Referendarzowi Sądowemu,

4. zwraca powodowi (...) W. kwotę **1.307,83 zł (tysiąc trzysta siedem złotych 83/100)** tytułem niewykorzystanej części zaliczki na wydatki z tytułu opinii biegłego.

Sygn. akt **IC 1692/20**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lipca 2020 r. (...) W. wniosło

o zasądzenie na jego rzecz kwoty 13.521,60 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

- od kwoty 2.397,60 zł od dnia 14 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.397,60 zł od dnia 18 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.397,60 zł od dnia 18 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 2.397,60 zł od dnia 18 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 1.965,60 zł od dnia 18 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 1.956,60 zł od dnia 1 września 2017 r. do dnia zapłaty.

Powód wniósł również o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwane Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą W. wniosło w dniu 24 sierpnia 2020 r. sprzeciw od nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 23 grudnia 2016 r. około godziny 8:10 na Al. (...), skrzyżowanie z ul. (...) w W. miało miejsce zdarzenie drogowe (polegające na uszkodzeniu pojazdu mechanicznego, powodujące wyciek oleju na jezdnię), którego sprawcą była osoba kierująca pojazdem mechanicznym o numerze rejestracyjnym (...), posiadająca u pozwanego ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

(dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, k. 43, zaświadczenie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego k., 44, wydruk zestawienia zgłoszeń pogotowia interwencyjnego k. 45, zeznania świadka M. J., k. 147-148).

Plama oleju została usunięta z jezdni po przyjechaniu na miejsce zdarzenia pracowników Pogotowia (...), którzy użyli w tym celu środka pochłaniającego w postaci sorbentu, który zaabsorbował olej, po czym został usunięty.

(dowód: zeznania świadka M. J., k. 147-148)

W dniu 28 grudnia 2016 r. około godziny około godziny 17:20 na ul. (...) miało miejsce zdarzenie drogowe (polegające na uszkodzeniu pojazdu mechanicznego, powodujące wyciek oleju na jezdnię), którego sprawcą była osoba kierująca pojazdem mechanicznym o numerze rejestracyjnym (...), posiadająca u pozwanego ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

(dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, k. 50, zaświadczenie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego k., 51, wydruk zestawienia zgłoszeń pogotowia interwencyjnego k. 52, zeznania świadka R. F., k. 138-139).

Plama oleju została usunięta z jezdni po przyjechaniu na miejsce zdarzenia pracowników Pogotowia (...), którzy użyli w tym celu środka pochłaniającego w postaci sorbentu, który zaabsorbował olej, po czym został usunięty.

(dowód: zeznania świadka R. F., k. 138-139).

W dniu 29 grudnia 2016 r. około godziny 12:30 na ul. (...), skrzyżowanie z ul. (...) w W. miało miejsce zdarzenie drogowe (polegające na uszkodzeniu pojazdu mechanicznego, powodujące wyciek oleju na jezdnię), którego sprawcą była osoba kierująca pojazdem mechanicznym o numerze rejestracyjnym (...), posiadająca u pozwanego ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

(dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, k. 57, zaświadczenie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego k., 58, wydruk zestawienia zgłoszeń pogotowia interwencyjnego k. 59, zeznania świadka Z. K., k. 150-151).

Plama oleju została usunięta z jezdni po przyjechaniu na miejsce zdarzenia pracowników Pogotowia (...), którzy użyli w tym celu środka pochłaniającego w postaci sorbentu, który zaabsorbował olej, po czym został usunięty.

(dowód: zeznania świadka Z. K., k. 150-151)

W dniu 29 grudnia 2016 r. około godziny 14:30 na Al. (...) w W. miało miejsce zdarzenie drogowe (polegające na uszkodzeniu pojazdu mechanicznego, powodujące wyciek oleju na jezdnię), którego sprawcą była osoba kierująca pojazdem mechanicznym o numerze rejestracyjnym (...), posiadająca u pozwanego ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

(dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, k. 64, zaświadczenie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego k., 65, wydruk zestawienia zgłoszeń pogotowia interwencyjnego k. 66, zeznania świadka Z. K., k. 150-151).

Plama oleju została usunięta z jezdni po przyjechaniu na miejsce zdarzenia pracowników Pogotowia (...), którzy użyli w tym celu środka pochłaniającego w postaci sorbentu, który zaabsorbował olej, po czym został usunięty.

(dowód: zeznania Z. K., k. 150-151)

W dniu 30 grudnia 2016 r. około godziny 10:13 na ul. (...) na wysokości ul. (...) w W. miało miejsce zdarzenie drogowe (polegające na uszkodzeniu pojazdu mechanicznego, powodujące wyciek oleju na jezdnię), którego sprawcą była osoba kierująca pojazdem mechanicznym o numerze rejestracyjnym (...), posiadająca u pozwanego ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

(dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, k. 72, zaświadczenie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego k., 73, wydruk zestawienia zgłoszeń pogotowia interwencyjnego k. 74, zeznania świadka R. K., k. 143-145).

Plama oleju została usunięta z jezdni po przyjechaniu na miejsce zdarzenia pracowników Pogotowia (...), którzy użyli w tym celu środka pochłaniającego w postaci sorbentu, który zaabsorbował olej, po czym został usunięty.

(dowód: zeznania świadka R. K., k. 143-145)

W dniu 2 stycznia 2017 r. około godziny 20:25 na W. 2

w W. miało miejsce zdarzenie drogowe (polegające na uszkodzeniu pojazdu mechanicznego, powodujące wyciek oleju na jezdnię), którego sprawcą była osoba kierująca pojazdem mechanicznym o numerze rejestracyjnym (...), posiadająca u pozwanego ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów.

(dowód: notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym, k. 79, zaświadczenie Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego k., 80, wydruk zestawienia zgłoszeń pogotowia interwencyjnego k. 81, zeznania świadka R. F., k. 140-141).

Plama oleju została usunięta z jezdni po przyjechaniu na miejsce zdarzenia pracowników Pogotowia (...), którzy użyli w tym celu środka pochłaniającego w postaci sorbentu, który zaabsorbował olej, po czym został usunięty.

(dowód: zeznania świadka R. F., k. 140-141)

Zarząd (...) jako jednostka budżetowa (...) W. działająca w oparciu o statut uchwalony uchwałą Nr LXIV/2010/2009 Rady Miasta (...) z dnia 22.10.2009 roku w celu utrzymania należytego stanu czystości nawierzchni dróg prowadzi Interwencyjne Pogotowie (...),

w ramach którego prowadzonych jest szereg prac związanych z utrzymaniem dróg publicznych (...) W.. W ramach Interwencyjnego Pogotowia (...) prowadzone są prace mające na celu usunięcie skutków wypadków drogowych poprzez przywrócenie jezdni do stanu sprzed zdarzenia. (...) W. – Zarząd (...) wykonało pracę polegającą na

przywróceniu przedmiotowego miejsca zdarzenia drogowego do stanu sprzed zdarzenia, w tym zneutralizował plamę płynów eksploatacyjnych.

(dowód: uchwała, k. 13-16)

Na podstawie umowy o nr (...) z dnia 30.08.2013 r. łączącej D. A. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) D. A. z siedzibą w W. z (...) W. – Zarząd (...) z siedzibą w W. zamawiający powierzył ww. firmie wykonanie prac związanych z prowadzeniem Interwencyjnego Pogotowia (...) na terenie (...) W., a wykonawca je przyjął. Umowa została zawarta na okres od 1 grudnia 2013 r. do 30 listopada 2016 r. Prace wykonawcy obejmowały obszar pasów dróg publicznych na terenie (...) W.. Do zadań wykonawcy należały m.in. likwidacja zanieczyszczeń powstałych w wyniku wypadków drogowych.

(dowód: umowa wraz z załącznikami, k. 28-34)

W piśmie D. A. (...) z dnia 3.02.2016 r., adresowanym do Zarządu (...) w W. wskazano, iż koszty usuwania skutków pojedynczego zdarzenia poniesione przez firmę wynoszą:

- 1.965,60 zł brutto przy wypadku,
- 2.397,60 zł brutto przy wypadku z plamą oleju o powierzchni do 200 m²,
- 3.618 zł brutto przy wypadku z plamą oleju o powierzchni powyżej 200 m².

(dowód: pismo, k. 17)

Powód pismem z dnia 6 lipca 2017 r. zawiadomił pozwanego o szkodzie z dnia 23 grudnia 2016 r. i wezwał do zapłaty odszkodowania w kwocie 2.397,60 zł. Pismo to zostało odebrane przez pozwanego w dniu 12 lipca 2017 r. Pismem z dnia 26 lipca 2017 r. pozwany odmówił zapłaty odszkodowania.

(dowód: pismo, k. 46, potwierdzenie odbioru, k. 47, pismo, k. 48)

Koszty usunięcia skutków wypadku drogowego z dnia 23 grudnia 2016 r. i przywrócenia jezdni do stanu sprzed wypadku wynoszą 2.042,10 zł, w tym:

- 1.319,28 zł – koszty stałe (koszty robocizny, koszty utrzymania bazy i sprzętu specjalistycznego – samochodów, zamiatarki, podnośnika i innych urządzeń, kosztów utrzymania w gotowości odpowiedniej liczny pracowników w celu zapewnienia niezwłocznej reakcji na zdarzenia),
- 490,30 zł – koszty zmienne (benzyna do samochodu, sorbent – proszek do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, ścierki sorpcyjne, S. – płyn do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, koszty utylizacji odpadów powypadkowych),
- 323,52 zł – marża (narzut) przedsiębiorstwa realizującego zadania Interwencyjnego Pogotowia (...) w stawce 20% kosztów robocizny odpowiadająca godziwemu zyskowi.

(dowód: opinia biegłego sądowego, k. 173-231)

Powód pismem z dnia 10 lipca 2017 r. zawiadomił pozwanego o szkodzie z dnia 28 grudnia 2016 r. i wezwał do zapłaty odszkodowania w kwocie 2.397,60 zł. Pismo to zostało odebrane przez pozwanego w dniu 18 lipca 2017 r. Pismem z dnia 25 lipca 2017 r. pozwany odmówił zapłaty odszkodowania.

(dowód: pismo, k. 53, potwierdzenie odbioru, k. 54, pismo, k. 55)

Koszty usunięcia skutków wypadku drogowego z dnia 28 grudnia 2016 r. i przywrócenia jezdni do stanu sprzed wypadku wynoszą 2.054,39 zł, w tym:

- 1.319,28 zł – koszty stałe (koszty robocizny, koszty utrzymania bazy i sprzętu specjalistycznego – samochodów, zamiatarki, podnośnika i innych urządzeń, kosztów utrzymania w gotowości odpowiednie liczny pracowników w celu zapewnienia niezwłocznej reakcji na zdarzenia),
- 502,58 zł – koszty zmienne (benzyna do samochodu, sorbent – proszek do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, ścierki sorpcyjne, S. – płyn do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, koszty utylizacji odpadów powypadkowych),
- 232,52 zł – marża (narzut) przedsiębiorstwa realizującego zadania Interwencyjnego Pogotowia (...) w stawce 20% kosztów robocizny odpowiadająca godziwemu zyskowi.

(dowód: opinia biegłego sądowego, k. 173-231)

Powód pismem z dnia 10 lipca 2017 r. zawiadomił pozwanego o szkodzie z dnia 29 grudnia 2016 r., mającej miejsce na ul. (...), skrzyżowanie z ul. (...) w W. i wezwał do zapłaty odszkodowania w kwocie 2.397,60 zł. Pismo to zostało odebrane przez pozwanego w dniu 18 lipca 2017 r. Pismem z dnia 21 lipca 2017 r. pozwany odmówił zapłaty odszkodowania.

(dowód: pismo, k. 60, potwierdzenie odbioru, k. 61, pismo, k. 62)

Koszty usunięcia skutków wypadku drogowego z dnia 29 grudnia 2016 r., mającego miejsce na ul. (...), skrzyżowanie z ul. (...) w W.,

i przywrócenia jezdni do stanu sprzed wypadku wynoszą 1.752,39 zł, w tym:

- 1.319,28 zł – koszty stałe (koszty robocizny, koszty utrzymania bazy i sprzętu specjalistycznego – samochodów, zamiatarki, podnośnika i innych urządzeń, kosztów utrzymania w gotowości odpowiednie liczny pracowników w celu zapewnienia niezwłocznej reakcji na zdarzenia),
- 200,59 zł – koszty zmienne (benzyna do samochodu, sorbent – proszek do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, ścierki sorpcyjne, S. – płyn do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, koszty utylizacji odpadów powypadkowych),
- 232,52 zł – marża (narzut) przedsiębiorstwa realizującego zadania Interwencyjnego Pogotowia (...) w stawce 20% kosztów robocizny odpowiadająca godziwemu zyskowi.

(dowód: opinia biegłego sądowego, k. 173-231)

Powód pismem z dnia 10 lipca 2017 r. zawiadomił pozwanego o szkodzie z dnia 29 grudnia 2016 r., mającej miejsce na Al. (...)

w W., i wezwał do zapłaty odszkodowania w kwocie 2.397,60 zł. Pismo to zostało odebrane przez pozwanego w dniu 18 lipca 2017 r. Pismem z dnia 21 lipca 2017 r. pozwany odmówił zapłaty odszkodowania.

(dowód: pismo, k. 67, potwierdzenie odbioru, k. 68, pismo, k. 69)

Koszty usunięcia skutków wypadku drogowego z dnia 29 grudnia 2016 r. mającego miejsce na Al. (...), i przywrócenia jezdni do stanu sprzed wypadku wynoszą 2.519,18 zł, w tym:

- 1.319,28 zł – koszty stałe (koszty robocizny, koszty utrzymania bazy i sprzętu specjalistycznego – samochodów, zamiatarki, podnośnika i innych urządzeń, kosztów utrzymania w gotowości odpowiednie liczny pracowników w celu zapewnienia niezwłocznej reakcji na zdarzenia),
- 967,38 zł – koszty zmienne (benzyna do samochodu, sorbent – proszek do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, ścierki sorpcyjne, S. – płyn do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, koszty utylizacji odpadów powypadkowych),

- 232,52 zł – marża (narzut) przedsiębiorstwa realizującego zadania Interwencyjnego Pogotowia (...) w stawce 20% kosztów robocizny odpowiadająca godziwemu zyskowi.

(dowód: opinia biegłego sądowego, k. 173-231)

Powód pismem z dnia 11 lipca 2017 r. zawiadomił pozwanego o szkodzie z dnia 30 grudnia 2016 r. i wezwał do zapłaty odszkodowania w kwocie 1.965,60 zł. Pismo to zostało odebrane przez pozwanego w dniu 18 lipca 2017 r. Pismem z dnia 21 lipca 2017 r. pozwany odmówił zapłaty odszkodowania.

(dowód: pismo, k. 75, potwierdzenie odbioru, k. 76, pismo, k. 77)

Koszty usunięcia skutków wypadku drogowego z dnia 30 grudnia 2016 r. i przywrócenia jezdni do stanu sprzed wypadku wynoszą 1.563,48 zł, w tym:

- 1.319,28 zł – koszty stałe (koszty robocizny, koszty utrzymania bazy i sprzętu specjalistycznego – samochodów, zamiatarki, podnośnika i innych urządzeń, kosztów utrzymania w gotowości odpowiedniej liczny pracowników w celu zapewnienia niezwłocznej reakcji na zdarzenia),

- 11,68 zł – koszty zmienne (benzyna do samochodu, sorbent – proszek do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, ścierki sorpcyjne, S. – płyn do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, koszty utylizacji odpadów powypadkowych),

- 232,52 zł – marża (narzut) przedsiębiorstwa realizującego zadania Interwencyjnego Pogotowia (...) w stawce 20% kosztów robocizny odpowiadająca godziwemu zyskowi.

(dowód: opinia biegłego sądowego, k. 173-231)

Powód pismem z dnia 25 lipca 2017 r. zawiadomił pozwanego o szkodzie z dnia 2 stycznia 2017 r. i wezwał do zapłaty odszkodowania w kwocie 1.965,60 zł. Pismo to zostało odebrane przez pozwanego w dniu 1 sierpnia 2017 r. Pismem z dnia 3 sierpnia 2017 r. pozwany odmówił zapłaty odszkodowania.

(dowód: pismo, k. 82, potwierdzenie odbioru, k. 83, pismo, k. 84)

Koszty usunięcia skutków wypadku drogowego z dnia 2 stycznia 2017 r.

i przywrócenia jezdni do stanu sprzed wypadku wynoszą 1.562,33 zł, w tym:

- 1.319,28 zł – koszty stałe (koszty robocizny, koszty utrzymania bazy i sprzętu specjalistycznego – samochodów, zamiatarki, podnośnika i innych urządzeń, kosztów utrzymania w gotowości odpowiedniej liczny pracowników w celu zapewnienia niezwłocznej reakcji na zdarzenia),

- 10,53 zł – koszty zmienne (benzyna do samochodu, sorbent – proszek do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, ścierki sorpcyjne, S. – płyn do usuwania plam z oleju i ropopochodnych, koszty utylizacji odpadów powypadkowych),

- 232,52 zł – marża (narzut) przedsiębiorstwa realizującego zadania Interwencyjnego Pogotowia (...) w stawce 20% kosztów robocizny odpowiadająca godziwemu zyskowi.

(dowód: opinia biegłego sądowego, k. 173-231)

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły wskazane dokumenty, których treść ani autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez strony. Sąd dokonując ustaleń oparł się także na zeznaniach świadków, które były precyzyjne i klarowne, zaś ich treść nie stała w sprzeczności z żadnym z pozostałych dowodów przeprowadzonych w sprawie. Podstawę ustaleń stanowiła również opinia biegłego, która nie była kwestionowana

przez żadną ze stron, a także została przygotowana w sposób profesjonalny i udzielający pełnej odpowiedzi na tezę postawioną przez Sąd.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

1. Żądanie

W niniejszej sprawie powód (...) W. domagało się od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. zapłaty odszkodowania za przywrócenie nawierzchni drogi do właściwego stanu po wypadkach, których sprawcy ubezpieczeni byli u pozwanego od odpowiedzialności cywilnoprawnej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

2. Legitymacja bierna pozwanego

Przeprowadzone w sprawie dowody pozwoliły na ustalenie, że zdarzenia będące źródłem szkody, na które powoływał się w pozwie powód, rzeczywiście miały miejsce, natomiast ich sprawcy posiadali ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnoprawnej u pozwanego. Z tego też względu pozwany posiadał w niniejszej sprawie legitymację bierną wynikającą z art. 822 § 1 k.c. oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

3. Przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej

Ogólnymi przesłankami odpowiedzialności odszkodowawczej z art. 415 k.c. są: zdarzenie, z którym przepisy łączą odpowiedzialność danego podmiotu, szkoda, adekwatny związek przyczynowy między tym zdarzeniem a szkodą, a także bezprawność i wina. W poszczególnych przepisach regulujących typy czynów niedozwolonych te ogólne przesłanki ulegają wzbogaceniu o przesłanki szczególne, które warunkują dany typ deliktu i wiążą się z zasadą odpowiedzialności, która leży

u jego podstaw. W kontekście zaś wypadków komunikacyjnych przepisami doprecyzowującymi ogólne przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej jest

art. 436 k.c., zgodnie z którym odpowiedzialność przewidzianą w art. 435 k.c. ponosi również samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody. Jednakże gdy posiadacz samoistny oddał środek komunikacji w posiadanie zależne, odpowiedzialność ponosi posiadacz zależny.

Tym samym odpowiedzialność pozwanego w niniejszej sprawie opierała się na tzw. zasadzie ryzyka, a zatem przesłankami tej odpowiedzialności były: bezprawność zachowania sprawcy szkody, powstanie szkody po stronie poszkodowanego i związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem sprawcy a szkodą poszkodowanego, natomiast do powstania odpowiedzialności odszkodowawczej nie było konieczne istnienie winy po stronie sprawcy szkody. Wobec tego, w rozpoznawanej sprawie, aby przypisać sprawcy (ubezpieczycielowi sprawcy odpowiadającemu na takim samym zasadach jak sprawca) odpowiedzialność deliktową muszą zostać spełnione łącznie trzy przesłanki: bezprawność, szkoda oraz związek przyczynowy między bezprawnym działaniem sprawcy a szkodą.

3.1. Bezprawność

Bezprawność opiera odpowiedzialność na samej tylko sprzeczności z przepisami lub z zasadami współżycia społecznego, niezależnie od winy sprawcy, natomiast sprzeczność z prawem jako znamię bezprawności oznacza sprzeczność nie tylko z bezwzględnie wiążącymi przepisami prawa cywilnego, ale także z przepisami innych gałęzi prawa (G. Karaszewski, Komentarz do art.415 Kodeksu cywilnego, [w:] J. Ciszewski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Opublikowano WKP, 2019, Lex 10945). Bezprawność jako przedmiotowa cecha czynu sprawcy, tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Pojęcie porządku prawnego obejmuje nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej, lecz także nakazy i zakazy wynikające z norm moralnych i obyczajowych, określanych jako "zasady współżycia społecznego" lub "dobre obyczaje". Bezprawność w rozumieniu

art. 415 k.c. obejmuje swoim zakresem naruszenia przepisów prawa pozytywnego oraz zasad współżycia społecznego, a bezprawność zaniechania występuje wtedy, gdy istniał nakaz działania (współdziałania), zakaz zaniechania albo zakaz sprowadzenia skutku, jaki przez zaniechanie może być sprowadzony (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 21 sierpnia 2019 r., sygn. akt I AGa 18/19, LEX nr 2728136). Choć wina stanowi zasadę ogólną odpowiedzialności deliktowej, to za szkodę odpowiadać można też bez winy, co uzasadnione jest względami ryzyka lub słuszności, dlatego z uwagi na fakt, że odpowiedzialność na podstawie art. 436 § 1 k.c. opiera się na zasadzie ryzyka w niniejszym uzasadnieniu kwestia winy została pominięta. Argumentem przemawiającym za takim ukształtowaniem odpowiedzialności był fakt, że ruch mechanicznego środka komunikacji postrzegany być musi jako zdarzenie wywołujące zwiększone ryzyko powstania szkody, które w całości obciążać powinno posiadacza tego środka. Konstruowanie odpowiedzialności za szkody związane z ruchem mechanicznych środków komunikacji na zasadzie winy byłoby dla poszkodowanego mniej korzystne i wykluczyłoby w wielu przypadkach możliwość żądania naprawienia takiej szkody, gdyż nie zawsze istniałyby podstawy do postawienia sprawcy szkody zarzutu zawinonego działania lub zaniechania. Dla odpowiedzialności posiadacza mechanicznego środka komunikacji zbędne jest rozważanie, czy można mu przypisać zawinienie.

Nie ulega zatem wątpliwości, że sprawcy przedmiotowych zdarzeń działali bezprawnie, naruszając przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, poprzez nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu. Wyłączenie bezprawności może nastąpić jedynie poprzez wykazanie przez pozwanego okoliczności egzoneracyjnych unormowanych w art. 435 k.c., tj. wystąpienie siły wyższej oraz wyłączna wina poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą sprawca nie ponosi odpowiedzialności. Pozwany nie podnosił takiego argumentu, jak również nie zaprzeczał bezprawności działania osoby, którą ubezpieczał od odpowiedzialności cywilnoprawnej.

3.2. Szkada

Odnosząc się do kolejnej przesłanki należy zważyć, że szkoda stanowi nie tylko przesłankę odpowiedzialności odszkodowawczej, ale także przesłankę uznania danego zdarzenia za delikt, gdyż bez szkody żadne zdarzenie, choćby polegało na zachowaniu bezprawnym i zawinionym, nie może być kwalifikowane jako czyn niedozwolony. Istnienie szkody jest elementem niezbędnym implikującym odpowiedzialność cywilną, bowiem odpowiedzialność ta ma przybrać formę obowiązku jej naprawienia. Warto nadmienić, iż przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają ogólnej definicji szkody. Najczęściej szkodę definiuje się jako uszczerbek występujący w sferze interesów, zwłaszcza majątkowych, danego podmiotu, obejmujący różnicę między stanem istniejącym po jej wyrządzeniu a hipotetyczną sytuacją, która istniałaby, gdyby do niej nie doszło" (wyr. SA w Łodzi z 29.4.2015 r., I ACa 1141/14, L.). Szkodą na mieniu określać należy zaś jako uszczerbek naruszający bezpośrednio w składniki majątku poszkodowanego z wyłączeniem samej jego osoby.

Nie ulega zatem wątpliwości, że wystąpienie szkody może przejawiać się również w uszczupleniu majątku powoda spowodowanym koniecznością poniesienia kosztów uprzątnięcia miejsca wypadku, w tym neutralizacji plam płynów eksploatacyjnych. Wycieki płynów eksploatacyjnych, uszkodzenie infrastruktury, w tym znaków pionowych czy też samej nawierzchni prowadzi do konieczności podjęcia działań przywracających stan poprzedni tak by inni użytkownicy drogi mogli bezpiecznie się nią poruszać.

Z dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych wynika, że koniecznym było podjęcie działań zmierzających do przywrócenia prawidłowego stanu dróg. Uszkodzenie rzeczy, to taka ingerencja w strukturę materialną rzeczy, która może powodować czasowe lub nawet trwałe ograniczenie jej dotychczasowych walorów użytkowych. Czynności podjęte przez powoda miały na celu uczynienie miejsc zdarzeń zdatnymi do użytku. Dlatego koszty powstałe z tego tytułu stanowią konsekwencje zniszczenia mienia, za które odpowiedzialność ponoszona jest na zasadzie art. 34 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych.

W związku z tym, za zniszczenie mienia odpowiada w ramach umowy ubezpieczenia OC zakład ubezpieczeń ponosząc odpowiedzialność pozwanego

w niniejszej sprawie. W tej sytuacji poniesione przez stronę powodową wydatki związane z uprzątnięciem jezdni mogą być uznane za wydatki poniesione w następstwie zdarzenia powodującego szkodę, co stanowi o wystąpieniu szkody.

Argumenty co do braku odpowiedzialności z uwagi na obowiązki zarządcy drogi, które przewidują utrzymywanie dróg w należyтым stanie, nie zasługują na uwzględnienie. Nie ulega wątpliwości, że zarządca drogi odpowiedzialny jest za utrzymywanie jej nawierzchni w należyтым stanie. Utrzymywanie drogi należy do zadań własnych gminy, w tym usuwanie z nich powstałych zanieczyszczeń, których źródłami mogą być także wypadki. Niezależnie jednak od przepisów regulujących odpowiedzialności gmin za stan dróg należy zauważyć, iż nie można utożsamiać obowiązku spoczywającego na zarządcy drogi z brakiem wystąpienia szkody po stronie takiego podmiotu i wykluczeniem możliwości dochodzenia przez roszczeń odszkodowawczych. Trzeba zaznaczyć, że bieżące utrzymanie drogi, takie jak odśnieżanie czy naprawa nawierzchni, która uległa uszkodzeniu w wyniku naturalnego zużycia, jest zupełnie inną kategorią sytuacji niż likwidacja skutków wypadków drogowych. Takie działania polegają nie tylko na sprzątnięciu szkła czy zbieraniu wylanych płynów. Należy pamiętać, że nie jest to prostym zadaniem, z uwagi na fakt, że często wiąże się to z koniecznością usunięcia substancji, do czego konieczny jest odpowiedni sprzęt, prawidłowe przeszkolenie pracowników, często wymagane prawem pozwolenia na przewóz i utylizację substancji. Dlatego też gminy realizując swoje obowiązki korzystają w tym zakresie z usług prywatnych przedsiębiorstw zajmujących się realizacją takich zleceń, gdyż same nie posiadają wiedzy, umiejętności czy też sprzętu i kompetentnych pracowników do wykonywania przewidzianych prawem zadań. W konsekwencji powoduje to znacznie wyższe koszty wypełniania obowiązków ustawowych. Tym samym uszkodzenie drogi publicznej (w tym także jej zanieczyszczenie) stanowi szkodę, która musi zostać usunięta, zaś usunięcie szkody wiąże się z koniecznością podjęcia specjalistycznych czynności, których koszt odpowiada odszkodowaniu, którego jednostka samorządu terytorialnego może domagać się od podmiotu odpowiedzialnego za naprawienie danej szkody. Natomiast okoliczność, czy zarządca drogi jest podmiotem prywatnym czy publicznym oraz czy na realizację swoich zadań otrzymuje dofinansowanie z środków publicznych nie ma tutaj żadnego znaczenia. W tym kontekście właśnie należy zauważyć, że mimo wypełniania swoich obowiązków po stronie powoda powstaje szkoda, która przejawia się w uszkodzeniu mienia (nawierzchni drogi i infrastruktury towarzyszącej) i będącej tego konsekwencją konieczności poniesienia dodatkowych kosztów przywrócenia drogi do stanu poprzedniego.

Powyższe stanowisko znajduje oparcie w orzecznictwie, w którym wskazuje się, co następuje. Powód poniósł wydatki związane z koniecznością usunięcia skutków wypadku drogowego, za który odpowiedzialność ponosi jego sprawca - właśnie wobec faktu, iż z mocy art. 19 ust. 1 w zw. z art. 20 pkt. 4) ustawy o drogach publicznych był do tego obowiązany. Tak więc zdarzenie drogowe i poniesiony wydatek pozostają w normalnym związku przyczynowo skutkowym o jakim mowa w art. 361 § 1 k.c. Stanowi więc on szkodę w majątku powoda. (...) Obowiązek utrzymania dróg o jakim mowa w przywołanym art. 20 pkt 4) przesądza właśnie o powstaniu po stronie powoda szkody i jej normalnym związku ze zdarzeniem drogowym, za które odpowiedzialność ponosi na zasadach j.w. ubezpieczyciel. Pozostaje w błędzie apelujący, pozostając w przekonaniu, iż roszczenie powoda ma charakter regresowy, gdyż zdarzenie drogowe wywołało szkodę bezpośrednio w majątku powoda. Stąd poszukiwanie podstawy prawnej regresu nie jest uzasadnione. Doprowadzając do absurdu stanowisko pozwanego, ale jedynie by uwypuklić brak jego zasadności, można by założyć iż rolnik dojeżdżający ciągnikiem drogą publiczną codziennie na oddaloną działkę rolną nie podnosi pługa ponieważ uszkodzeniu uległ mechanizm sterujący nim. Zarządca drogi obowiązany do jej utrzymania naprawia ją co dzień zmuszony znosić beztroskę rolnika. Dla porównania warto też przywołać inne przykłady, np. właściciela budowli obowiązanej zgodnie z prawem budowlanym do jej utrzymania w stanie niezagrażającym życiu i zdrowiu jego i osób trzecich. Jemu również w takim przypadku nie przysługiwało roszczenie o naprawienie szkody, gdyż wykonuje obowiązki ustawowe. Słusznie więc rozróżnia sąd rejonowy zwykłe utrzymanie dróg wynikające ze zużycia eksploatacyjnego, którego koszty obowiązany jest ponosić zarządca drogi ze środków publicznych przeznaczonych na ten cel, od naprawienia uszkodzeń powstałych w wyniku bezprawnego działania lub zaniechania. (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 23 października 2020 r., XXVII Ca 646/20).

3.3. Związek przyczynowy

Ostatnią przesłanką statuującą odpowiedzialność pozwanego jest związek przyczynowy pomiędzy działaniem bądź też zaniechaniem a szkodą. Nie ulega wątpliwości, że w rozpoznawanej sprawie zachowanie każdego kierującego pojazdem było bezpośrednią przyczyną powstania zabrudzeń nawierzchni drogi i w konsekwencji konieczności ich usunięcia. Wystąpienia związku przyczynowego nie kwestionował również pozwany.

4. Brak skażenia środowiska

Z przeprowadzonych w sprawie dowodów ustaleń nie wynika by skutkami wypadku było zanieczyszczenie lub doprowadzenie do skażenia środowiska. Według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska przez zanieczyszczenie lub skażenie środowiska rozumie się emisję, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska (art. 3 pkt 49). Powyższe w konsekwencji nie pozwala na przyjęcie, że w tej konkretnej sprawie zachodziły podstawy wyłączające odpowiedzialność pozwanego zakładu ubezpieczeń odnoszące się do zanieczyszczenia lub skażenia środowiska określone w art. 38 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych.

5. Wysokość roszczenia

Pozwany nie zakwestionował wysokości roszczenia dochodzonego przez powoda. Powód w pozwie wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ekonomiki przedsiębiorstw celem wykazania kosztów usunięcia skutków przedmiotowych wypadków drogowych i przywrócenia jezdni do stanu sprzed wypadków. Sąd dopuścił na tę okoliczność dowód z opinii biegłego. Opinia biegłego została sporządzona w sposób prawidłowy, zaś żadna ze stron nie kwestionowała jej wniosków. W oparciu o treść tej opinii Sąd stwierdził, że wysokość odszkodowania odpowiadająca rzeczywistym kosztom usunięcia szkody wynosi łącznie 11.493,87 zł. Na kwotę tę składają się koszty zdarzeń wynoszące odpowiednio: 2.042,10 zł, 2.054,39 zł, 1.752,39 zł, 2.519,18 zł, 1.563,48 zł, 1.562,33 zł. Kwota ta odpowiada kosztom stałym i zmiennym utrzymania przedsiębiorstwa zajmującego się usuwaniem tego rodzaju zanieczyszczeń podwyższonym o marżę odpowiadającą godziwemu zyskowi. Jest przy tym oczywiste, że przedsiębiorcy prowadzący tego rodzaju działalność nie świadczą swoich usług na rzecz jednostek samorządu terytorialnego nieodpłatnie i wyłącznie za zwrot poniesionych kosztów (na wzór organizacji non profit), ale wykonaną przez siebie pracę pobierają stosowne wynagrodzenie.

W przypadku zdarzenia z dnia 29 grudnia 2016 r. około godziny 14:30 na Al. (...), powód wskazał w żądaniu pozwu kwotę 2.397,60 zł. Zgodnie jednak z art. 321 § 1 k.p.c. sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Wobec tego z tytułu powyższej szkody Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 2.397,60 zł, a nie 2.519,18 zł

Tym samym Sąd zasądził na rzecz strony powodowej kwotę 11.372,29 zł, na którą składały się odszkodowania w wysokości:

- 2.042,10 zł z tytułu zdarzenia z dnia 23.12.2016 r.,
- 2.054,39 zł z tytułu zdarzenia z dnia 28.12.2016 r.,
- 1.752,39 zł z tytułu zdarzenia z dnia 29.12.2016 r. o godz. 12:30,
- 2.397,60 zł z tytułu zdarzenia z dnia 29.12.2016 r. o godz. 14:30,
- 1.563,48 zł z tytułu zdarzenia z dnia 30.12.2016 r.,
- 1.562,33 zł z tytułu zdarzenia z dnia 2.01.2017 r.,

6. Odsetki

W rozpoznawanej sprawie powód zgłosił szkody pozwanemu odrębnymi pismami, które zostały doręczone pozwanemu w dniach 12 lipca 2017 r., 18 lipca 2017 r. oraz 1 sierpnia 2017 r. Z tego względu Sąd przyjął, że w niniejszej sprawie należało zastosować 30-dniowy termin na spełnienie świadczenia, wynikający z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W konsekwencji należało uznać, że pozwany pozostawał w opóźnieniu zapłatą z należnego powodowi odszkodowania:

- co do kwoty 2.042,10 zł od dnia 14 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- co do kwoty 7.767,86 zł (2.054,39 zł + 1.752,39 zł + 2.397,60 zł + 1.563,48 zł) od dnia 18 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,
- co do kwoty 1.562,33 zł od dnia 1 września 2017 r. do dnia zapłaty,

dlatego też od wskazanych dat należały się powodowi ustawowe odsetki za opóźnienie stosownie do art. 481 § 1 i 2 k.c.

7. Koszty procesu

Powództwo zostało uwzględnione co do 11.372,29 zł, natomiast w pozostałej części zostało oddalone, wobec czego powód wygrał sprawę w 84% (11.372,29 zł : 13.521,60 zł = 84%, a pozwany w 16%, wobec czego stosownie do wyniku sprawy Sąd na podstawie art. 100 k.p.c. stosunkowo rozdzielił koszty procesu, a ich szczegółowe wyliczenie pozostawił Referendarzowi Sądowemu na podstawie art. 108 § 1 k.p.c.

8. Zwrot zaliczki

Uiszczona przez powoda zaliczka w kwocie 4.000 zł (k. 115) została wykorzystana co do kwoty 2.692,17 zł (k. 234), wobec czego różnicę w wysokości 1.307,83 zł należało zwrócić powodowi na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.